

ELS CAMPS D'APRENENTATGE DE LES ILLES BALEARS

Els camps d'aprenentatge de les Illes Balears són una iniciativa de la Direcció Provincial d'Educació i Ciència d'aquesta Comunitat. Aquesta denominació prové de Catalunya, on varen sorgir les primeres iniciatives d'aquest tipus.

Es tracta d'uns serveis educatius que ofereixen al professorat i a l'alumnat la possibilitat de realitzar estades en un medi singular. La seva finalitat és treballar objectius i continguts de l'Educació Ambiental (EA) i altres temes transversals en un lloc específic que compta amb unes instal·lacions i uns recursos adequats per tal de poder desenvolupar aquest treball.

Els camps d'aprenentatge pretenen:

- Oferir als centres unes propostes didàctiques adaptades al currículum que estableix la LOGSE i que facilitin la implantació dels temes transversals, principalment el de l'Educació Ambiental.
- Implicar activament els mestres, el professorat i l'alumnat que fan l'estada en l'organització de les tasques didàctiques i de convivència.
- Ajudar els mestres i el professorat a realitzar un projecte d'aprofitament d'estada mitjançant una proposta formativa que faciliti la seva planificació.
- Oferir una proposta formativa que faciliti la planificació de les activitats que

es desenvoluparan abans, durant i després de l'estada i que es concretaran al PADE (projecte d'aprofitament didàctic de l'estada).

La xarxa dels camps d'aprenentatge és la següent:

- CA Son Ferriol. Palma. Mallorca.
- CA Es Palmer. Campos. Mallorca.
- CA Sa Cala. Sant Joan de Labritja. Eivissa.
- CA Es Pinaret. Ciutadella. Menorca.
- CA Orient. Bunyola. Mallorca.

Tots aquests camps, llevat del de Son Ferriol, són creats a partir dels acords esta-

blerts amb els ajuntaments dels corresponents municipis on es troben ubicats.

El primer camp d'aprenentatge va ser el de Binifaldó (1984-1994) però per raons d'agregació en aquests moments depèn de SEFOBASA i s'ha transformat en AULA DE NATURA.

Proposta formativa

Les activitats se succeeixen segons una proposta formativa, que és necessària i obligatòria per estades de dos o més dies i de caràcter voluntari en estades d'un sol dia, que ens permet facilitar el desenvolupament i la incorporació de l'educació ambiental en un projecte d'aprofitament didàctic d'estada (PADE). També ens permet oferir al professorat la informació i la documentació que cal per elaborar-lo i que s'haurà de posar en pràctica abans, durant i després de l'estada al camp.

La realització del PADE es concretarà segons les fases de realització següents:

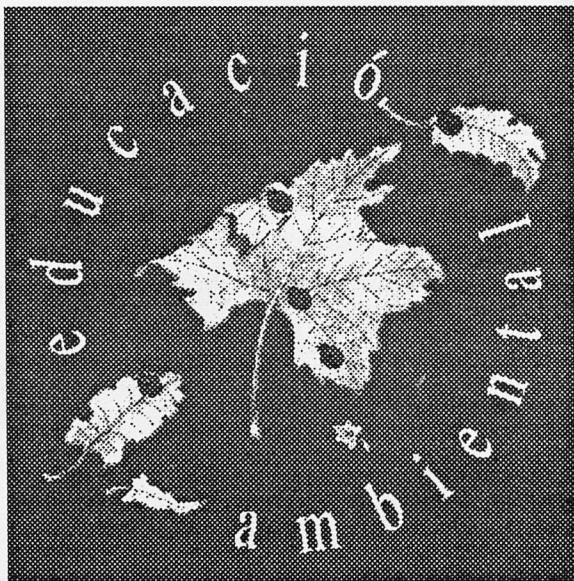
- 1a. Fase. Disseny.
Es farà conjuntament entre el professorat del centre educatiu i el del camp.
- 2a. Fase. Elaboració.
Aquesta elaboració anirà a càrrec del professorat que ha sol·licitat l'estada.
- 3a. Fase. Revisió conjunta.
- 4a. Fase. Estada al camp.
Realització de les activitats proposades.
- 5a. Fase. Avaluació.

Lliurament de la memòria (PADE + valoració).

La metodologia

El punt de partida de tota metodologia activa, que és la que pretenen els camps d'aprenentatge, són els coneixements i les experiències prèvies de l'alumnat. Aquest és el principi que permet a l'alumnat desenvolupar un aprenentatge significatiu.

Ara bé, posar en pràctica aquest principi suposa conèixer, de cada un dels grups participants, les seves característiques i particularitats. Això només és possible mitjançant les re-

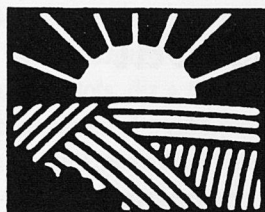
unions prèvies que el professorat del camp manté amb el professorat del centre. D'aquesta manera, abans de fer l'estada, es decideixen les activitats oportunes que garanteixin l'aprenentatge de conceptes, procediments i actituds, d'acord amb la programació d'aula.

La majoria de les activitats, encara que molt diverses, són obertes al tractament i la resolució de problemes de l'entorn, perquè l'aprenentatge no sigui una cosa vista des de fora, sinó que suposi una implicació personal i l'exercici d'una acció creativa.

El tipus d'activitat varia segons el cicle o nivell educatiu al qual va adreçada, però té uns trets identificatius comuns. Es pretén que cada alumne, de forma individual i personalitzada, experimenti el medi i el capti a través de les seves pròpies vivències. En aquest punt, destaquen aquelles activitats que desenvolupen la capacitat d'observació. Aquest estudi del medi, és el que permetrà a l'alumnat, amb coneixement de causa, detectar els possibles problemes i plantejar la seva resolució. Cal tenir en compte el paper destacat del treball en petit grup, i en general de tota la dinàmica de grups.

L'alumnat ha d'ésser capaç de fer la seva descoberta personal del medi, mitjançant unes activitats que pretenen ésser globalitzadores i interdisciplinàries.

Els camps d'aprenentatge i les seves propostes:

SON FERRIOL

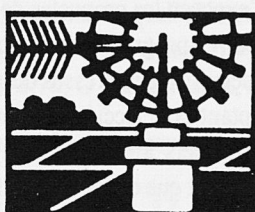
Camp d'aprenentatge de Son Ferriol

A partir del curs 1988-89 es va oferir a tots els centres escolars aquest camp d'aprenentatge agrícola que es troba en una finca rústica de 30.000 m² i que permet l'aprofi-

tament de diversos espais rurals com l'hivernacle, l'hort i el jardí.

Les propostes de treball que ofereix:

- L'hort.
- Els animals de la pagesia.
- Diferents formes de cultiu (hivernacles, reguiu, secà)
- Feines del camp en funció de l'època de l'any (sebra, manteniment, collita...)
- El forn de llenya: el pa, les coques...

ES PALMER

Camp d'aprenentatge des Palmer

Situat en el municipi de Campos, en una antiga escola rural, és fruit de l'acord signat entre la Direcció Provincial i l'Ajuntament.

La seva situació permet abastar zones diverses i singulars com són els espais naturals d'especial interès ecològic del Migjorn mallorquí (es Salobrar, es Trenc...).

Va entrar en funcionament el curs 1988-89 i les seves propostes de treball queden definides de la manera següent:

- Ecosistemes: dunar i de zones humides.
- Ahir i avui de l'economia rural de Campos.
- Pesca, comerç i turisme de la zona.
- Topografia, orientació...
- Jocs d'observació i d'investigació del medi.

SA CALA

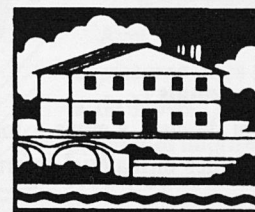
Camp d'aprenentatge de sa Cala

Localitzat al terme de Sant Joan de Labritja, a l'illa d'Eivissa, en una antiga escola rural. Va començar a funcionar el curs 1990-91 gràcies a l'acord amb l'esmentat municipi.

Situat en una zona muntanyenca del nord de l'illa i prop de la costa, en un paratge que encara no ha patit l'impacte turístic.

Les propostes de treball són les següents:

- Ecosistemes: de torrent, màquies amb pins, litoral.
- Aprofitament del bosc i agricultura de subsistència.
- Població disseminada i arquitectura rural.
- Cultura popular.
- Topografia, orientació...
- Jocs d'investigació i orientació en el medi.

ES PINARET

Camp d'aprenentatge des Pinaret

Gràcies a l'acord entre l'Ajuntament de Ciutadella i aquesta Direcció Provincial el curs 1991-92 va entrar en funcionament aquest camp.

Ubicat en un edifici d'una antiga i tradicional casa menorquina de camp (lloc), amb terrenys de cultiu i màquia de pins, no molt lluny de Ciutadella i prop de la mar.

Les propostes de treball són les que segueixen:

- Ecosistemes: màquia de pins i litoral.
- Arquitectura rural i feines del camp.
- Història de Ciutadella.
- Topografia, orientació...
- Jocs d'investigació i d'observació del medi.

Camp d'aprenentatge d'Orient

El maig de 1995 es va signar un acord de col·laboració amb l'Ajuntament de Bunyola per engegar el camp d'aprenentatge d'Orient, a l'antiga escola i casal del mestre.

Situat al meravellós paratge de la vall d'Orient, ens permet treballar les propostes següents:

- Ecosistemes: l'alzinar i el torrent.
- Agricultura de muntanya.
- El relleu: accidents i formació geològica.
- Topografia, orientació...
- Jocs d'observació i d'investigació del medi.

Aspectes funcionals

A principi de curs, s'envia a tots els centres de les illes el material informatiu

corresponent a aquell any, amb un resum general dels objectius, la metodologia i el funcionament, butlletes de preinscripció, calendari, etc.

A partir del moment que els centres reben la informació i els interessa realitzar l'estada, la inclouen dins la programació del curs i envien els fulls d'inscripció.

Una vegada realitzat el calendari, es comuniquen a cada centre les dades d'estada que li han estat concedides i se'l convoca a una reunió prèvia a la visita. En aquesta reunió s'exposen les propostes de treball i es concreta el programa de l'estada de l'alumnat, seguint els interessos del professorat i adaptant la selecció als continguts del programa dels alumnes. És a partir d'aquest moment que queda feta la inscripció.

Concretat el programa, el professorat i l'alumnat que han de fer l'estada, realitzen una sèrie de treballs i activitats preparatòries dins la seva classe. D'aquestes activitats prèvies depèn en gran mesura l'èxit de l'estada, ja que aquest treball és altament motivador per a l'alumnat, i assenta les bases necessàries per comprendre i dur a terme el treball que es realitzarà.

A les dades convingudes, l'alumnat i el professorat del centre assisteixen al camp d'aprenentatge i duen a terme el programa establert. Dintre l'estada, cal remarcar certes parts diferenciades: les activitats i els itineraris, les vetllades, l'organització interna i el temps lliure.

Les activitats i els itineraris són duts a terme pel professorat responsable del camp.

Les vetllades són responsabilitat del professorat del centre. No cal oblidar la importància que tenen aquestes com a element integrador del grup.

L'organització interna i el temps lliure són responsabilitat del professorat acompanyant.

Els alumnes, acabada l'estada, tornen a l'escola enriquits per les experiències viscudes. Tot allò els engrescarà, sens dubte, per desenvolupar al centre, amb l'ajuda del professorat, la tasca de sedimentació d'aquesta petita aventura que suposa per a ells la sortida de l'aula quotidiana cap a aquesta aula oberta, en què s'ha convertit el medi. □

L'equip de mestres dels Camps d'Aprenentatge de les Illes Balears

ALNO®

La cuina menys comú del mercat

PROCUINE STUDIO
MOBILIARI DE CUINA

C/ Cecili Metel, 5A
Tfs.: 71 75 61 - 71 06 49
Palma de Mallorca